

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětaš
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Šerbske njedźelske łopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihiczišćezerni w Budyschinje a placzi šćwtórtłětnje 1,50 hr.

10. njedźela po šwjatej Trojizy.

Łut. 13, 31—35.

Džěkata njedźela po šwjatej Trojizy je wot čyža stareje žytwje hem wopomnjeński džěń na wutupjenje města Jerusalema. Tutón podawoń s lěta 70 po Křyštufowym narodže je teho wopomnjeńca hódny a ma wjele prajicž kaž israelskemu luděj tak wšěm křesćanskim ludam. Čžehodla? Tón wot Boha hižom w Abrahamu wustwoleny a s wjele dopokasmani lubosće a hnady a dobročiwosće wot njeho lěstotki dołho požohnowacy lud israelski šhubi šwoje hłowne město Jerusalema, šwoju šu-jariz: na horic Zion a bu rošehnaty do wšěch kónzow semje. A nětko nadeńdžesć we wšěch wjetšich městach, we šćitkich krajach židow. Woni šu Abrahamowe džěći po čžěle, bydla mješ druhimi ludami a tola šo s nimi njesměščeja a maja šwoje wošebite židowske wašćnja, a tola nješku šami žadny lud, kiž by měl šwój wóžny kraj.

S wutupjenjom Jerusalema israelski lud šasta, tón wustwoleny lud Boži byč. Wón bě Jesufa, teho jenicžkeho Šbóžnika wšěheho šwěta, šacžiknył, duž bu wón šam wot Boha šacžiknyeny. Na jeho město šu šćupili čži, kiž do Jesom Křyštawěrja, čži křesćenjo. Nětk šmy my Bože džěći a jeho wustwoleni. Čžemy nětk s hordosću a šamopradowosću a s hrosnym popšćewanjom hladacž na šbože Šsraela? Ššched tym šćwarnuj naš Bóh! Čštož my šmy, to nješmy se šwojeje možy ani rošoma, ale s Božeje hnady, a hladajmy šo, šo Božu hnadu po-darmo nješjerjemy. A nješabudžmy: tež najwjetšči šłóšnik, hdyž pokutu čžini, budže šako pschijaty, tež Šsrael. To je móžne a wěrje podobne. Jesuf šam je to wuprajik. W našim tereže

wón rěči wo Jerusaleme Čšto wón wo nim wurjeknje? Wón mjenuje winu Jerusalema křostanje Jerusalema, šlubjenje Jerusalema.

Ta wina Jerusalema běšče wulka. Wona wobštejesće we njepokřusćnosći pschěžimo Božemu šłowu, jeho wošć, jeho pschitafni. Bóh běšče israelske džěći pschi wšěch šćladnosćach t šebi wabił, je napominał a warnowal, ale wšcho běšče po-darmo. W tšjoch křótkich šłowach Jesuf je ššlyšćym wóčćom a křawatwajej wutrobu wupraji tu winu: „wy šće nješali“. Nješali niz jenož ša te 3 lěta, w šćotrychž Boži Ššyn šam předowasće a džiwny čžinjesće, ale ša žyše šandžene lěstotki a lěttšyžy. Se ššuroweho wotročćowšćwa w Ešgyptowskej, se šadušćeneje roboty žyšć křježi běšče Bóh tón lud wušćwobodžik, a wón nješpokojny šebi wróčćo žada po mjašćowch hornach Ešgyptowskej. Ššes šćachow poknu pušćinu wjedžesće Bóh israelske džěći do plódneho kraja Ššanaana, šo bychu tam pod ššepa-rijom Božich šćasnjow šbožownje žiwi byli, ale woni nochžychu, morkotachu pschěžimo Bohu a běchu hóršči dnžli pošanjjo. Pro-fetow bě wón jim pošćak, šo bychu pošćali tón prawy puč, a hlaj, woni jich šćamjenjuja a morja thć, kiž šu t nim pošćani, a nochžedža pošćuchacž. Bóh pošćese šwojeho Ššyna jako pomožnika w nušy čžěla a dusće, kiž „čžertow won hony a wustrowi, ale šako woni nochžedža a praja šebi: tón je tón herba, a šćonzuja tež jeho. A tak šćrawnje je Jesuf mēnik: Šćak husto ššym ja tšoje džěći čžył ššromadžicž jako pata šwoje šćurjata pod šwoje šćšidła, a wy šće nješali“. Pata šććituje šwoje šćurjata pod ššopimaj šćšidłomaj pschěžimo rubježnym ššwěrja-tam a ššymnemu powětrej; Jesuf čžyšće israelske džěći šććitowacž pschěžimo ššćotwarjej a mordarjej wot ššočatka a jeho

šajėdojczajm Ɣłowam. S wjazh dŕŕli macŕetnej lubojczu wón ŕliŕ pŕtaŕŕe, a woni ŕu njechalí.

Šterje chzedŕa Jeŕuŕa hiŕche ŕtónzowacz. Farisejŕy ŕo boja, ŕo lud ŕa nim bėha a ŕo woni ŕwojich pŕŕiwŕowarjow ŕhubja. Njeŕmėria ŕebi, jeho moricŕ ŕ bojojczu pŕŕed ludom, tiŕ je jemu pŕŕiŕhileny. Duŕ ŕapadnje na jeho leŕcŕ a rjeŕnu ŕ Jeŕuŕej: „Wuńdŕ a woŕtaj ŕo wot tudy; pŕŕetoŕ ŕerodeŕch chze cze ŕtónzowacz.“ Wyli Jeŕuŕ po jich radŕe cŕinil, bŕchu potom wudawali, ŕo wón bojaŕny cŕėka a lud wot njeho wotpadnył. Duŕ Jeŕuŕ nječini po jich radŕe. Wón wė, ŕŕto na njeho cŕaŕa a hdy: „ja mam dŕenŕa a jutŕje a po jutŕiŕchom ŕhodŕicŕ; njemoŕe bŕcŕ, ŕo mohł profeta druhdŕe tónz wŕacz ŕhiba w Jeŕuŕalemje.“ To je jeho hórka ŕtórŕba Jeŕuŕalemoweje winy dla.

„Wy ŕe njechali“ Ėacz Jeŕuŕalemowa wina njeje teŕ najŕha wina? Ėajka wutrobny twjerdoŕcŕ tola teŕ pola naŕ pŕŕečŕitwo temu Ɣłowu Boŕemu, kotreŕ nam wot prėnich knihow Wójjajowch hacŕ do ŕjewjenja ŕwiateho Ėana powjeda a wobŕwėdėzi, kaŕ je ŕo Wóh kaŕ ŕwėrny wótečez ŕa naŕ ŕtaral, ŕ wjetŕŕej dŕŕli macŕernej lubojczu naŕ pŕtal, ŕo bŕchmny chŕbli jeho bŕcŕ, a huŕto bė wuŕpėch: my ŕmny njechali. Ėajka hŕupocŕ tola tŕch cŕlowjetoŕ, kotrymŕ je prajene, hdy ta ŕŕėroka droha tŕch hŕėchom wjedŕe a ŕo jenoŕ ta wuŕka ŕečezka ŕ ŕboŕu wjedŕe, a woni ŕebi nochzedŕa dacŕ pomhacz. Ėajka loŕtomyŕlnoŕcŕ, kotraŕ nochze poŕkaz na wabjenje, uapominanie a warnowanje, hdy tón Ėnjeŕ rėcŕi pŕŕeŕ hłóŕ teho ŕwėdomnija. Ėajka ŕėnjojcz, tiŕ ma bibliju doma leŕo, na polečŕy tołto ŕapŕóŕŕenu kotraŕ wopŕŕija Ɣłowa teho ŕiwjenja, a njewoŕmje ŕebi mėŕŕaz wo mėŕŕaz ŕhwile, ju wotewricŕ a w njeje cŕitacz; kaŕka ŕėnjojcz, tiŕ ma Boŕi dom taŕ bliŕto a taŕ huŕto ŕhŕŕŕi te ŕynki a ŕwuti tŕch ŕwonow: pŕŕińdŕ a ŕtuŕ tennu Ėnjeŕej, a kotreŕ je tón pucŕ te miŕhi pŕŕe daloti, pŕŕe wobczezny. A natwopaŕ, kaŕka ŕaŕaŕtoŕcŕ, tiŕ dŕrbi w ŕboŕu a w njeŕboŕu Boŕe woŕebite wodŕjenja widŕecŕ, dŕrbi widŕecŕ Boŕe bohate poŕohnowanija w powoŕanju, a tiŕ to widŕecŕ nochze, a tiŕ ŕaŕluŕa wŕŕė njepŕŕiŕhódne hłóŕy ŕwėdomnija a Boha pŕŕeje a wuŕmėje a ŕo jeho ŕjawnje wot-rjeŕnje! Ėacz jich njeje w naŕŕim ludu wjele, kotŕiŕ maju Jeŕuŕalemowu winu? Ėacz teŕ naŕ njetriechi Jeŕuŕowu poroŕ: „wy ŕe njechali!“?

Wina cŕehnje ŕa ŕobu ŕhoŕtanje! Ėečezka je to ŕhoŕtanje, tiŕ Jeŕuŕ pŕŕe Jeŕuŕalem wupraji: „Ėlajczu, waŕŕy dom budŕe wam puŕty woŕtajeny,“ njemuŕyŕ tón dom Boŕi, tón templ we Jeŕuŕalemje, kotryŕ dŕrŕjeŕe bŕcŕ modlitwowy dom, a woni bėchu jón ŕečiniłi mordaŕŕku jamu. Ėečenił Ėuŕaŕŕ nam Jeŕuŕowu hroŕenje nadrobniŕcho naŕpomni: „Ėaŕ budŕe pŕŕińdŕ na tebe, ŕo budŕa twoji njepŕŕečezljo tebe a twoje dŕečŕi w tebi je ŕchanzu wobŕamŕnyčŕ, tebe woblehnyčŕ a na wŕŕechŕ ŕtronach cze tyŕŕicŕ a budŕa tebe ŕemi ŕrunacz a ŕadny kamjeń na kamjenju njewoŕtajicŕ, tehodla ŕo ty njeŕŕy ŕpóŕnal tón cŕaŕ, w kotrymŕ ty ŕy domapŕtaný.“ Dopjelnito je ŕo tole hroŕenje nėhdŕe 40 lėt poŕdŕiŕcho. Wutupjeny bu tón templ, tutón kraŕny twar ŕ cŕaŕa Salomonoweho. Ėane ŕłoto, ŕane ŕlėboro njebė ŕo na nim lutowalo. Drohe drjeto bėŕŕe ŕo ŕ Horý Ėibanon pŕŕiwjeŕto, najtwjerdŕŕe kamjenje bėchu mulerjo brali. Ėadny ŕid njemóŕeŕŕe wėricŕ, ŕo tutón templ junu wjazh njebudŕe. Wón bėŕŕe ta ŕrjedŕiŕna teho kraja, do kotrejeŕ poboŕny iŕraelita ŕ najmjeńŕŕa junčoz ŕa lėto pucŕowacŕe, ŕo by tam woprowal a ŕo modlit a ŕ Ėaronowym poŕohnowanjom poŕohnowaný wjeŕeŕy ŕaŕo domoj cŕahnył. Ėyly iŕraelŕi lud bė njemóŕny bjeŕ tuteho templa. A tutón templ bu ŕpaleny, potorchany po Jeŕuŕowym Ɣłowe: „Ėaj, waŕŕy dom budŕe wam puŕty woŕtajeny. Ėi ŕta lėt poŕdŕiŕcho ŕedŕeŕŕe na romŕim ŕhėŕorŕim thronje hiŕom ŕŕeŕečzanŕtww pŕŕiŕhileni a jo hajachu, lud ŕaŕo

ŕ mozu ŕ póhanŕtww pŕŕiwobrocŕicŕ. Wón chŕyŕŕe teŕ Jeŕuŕowu hroŕenje: „Ėaj, waŕŕy dom budŕe wam puŕty woŕtajeny,“ kni-cŕomne ŕečiničŕ a póŕla mulerjow a cŕėŕłow, ŕo bŕchu tón templ ŕaŕo twarili. Ėe ŕaloŕtne ŕemjerŕenje a wohentowu pŕomjenja je jemje ŕapaze ŕahnachu tŕch dŕečezjerjow. A templ woŕta puŕty. „Ėaj, waŕŕy dom budŕe wam puŕty woŕtajeny.“ Ėaŕ templu, dŕečŕe ŕo ŕytemu mėŕtu, wŕŕiŕim ŕhėŕam Jeŕuŕalema. Tole mėŕto na horje Ėion bėŕŕe ŕylnje wobtwjerdŕene a cŕinjeŕŕe nadbėhowanjam njepŕŕečezla dŕečlo a próŕy. Ėhėŕor Ėitus cŕehnyjeŕŕe ŕ móŕnym wóŕŕom pŕŕečezitwo njemu. Wón chŕyŕŕe jo ŕchonowacz. Ėaŕo paŕ ŕo ŕaŕakli a ŕadwėlowazi ŕidŕi do poŕledneje kapki kŕwė wobarachy, jaŕo hłodu tradajo tŕch ŕabitŕch jėdŕachy a ŕwoje dŕečŕi ŕarėŕachy, ŕo ŕyła mėra Boŕeho hnywa wuŕŕny na to mėŕto, wohent wudŕri a wono bu ŕpalene. Drje bu poŕdŕiŕcho pŕŕečezlo ŕaŕo ŕ nowa natwarjene, ŕ najmjeńŕŕa paŕ dŕečez kŕozŕ ŕ nowa dohŕte a teŕ w ŕandŕenej wulkej wójnje ŕu jeho murje ŕ wójnŕŕimi bronjemi ŕečezezkaŕe a cŕlowŕtu kŕeŕ roŕlecz widŕaŕe. Ėospadanki Jeŕuŕalema ŕ Jeŕuŕoweho cŕaŕa leŕa na 20 metroŕ pod ŕemju, popjeł poŕdŕiŕchich mėŕtow leŕi we nim. S Jeŕuŕoweho cŕaŕa tam ŕteji jenoŕ hiŕche jedny kŕuch murje, ta murja tŕch ŕyŕow. Tam poboŕni ŕidŕi hiŕche dŕenŕa w ŕmjertnej draŕečze pŕaŕaju a putniŕy ŕebi ŕ ŕnamjenju ŕarowanija roŕtorhaju draŕtu. Ėaŕ ŕu ŕo dopjelnite Jeŕuŕowu Ɣłowa: „Ėlaj, waŕŕy dom budŕe wam puŕty woŕtajeny.“

Tole to ŕhoŕtanje bė hiŕche ŕurowiŕŕe. Ėyly kraj bu ŕapucŕeny. Nėhdny bė to tón plódny kraj mjedu a mlóka, ŕlubjenty Ėbrahamej, poŕadany wot Ėionŕŕich jatŕch w Ėabylonŕim kraju. S paŕom Jeŕuŕalema pŕŕeŕta tón knjeŕ tón kraj ŕohnowacz a poloŕi cŕečezka poŕleczu na njón. Wėŕto ŕita a wólijowch ŕŕtomow tam nėŕk wohladacŕy puŕečinu ŕ cŕerŕjemi a wóŕtami, a pŕečezlo ŕaŕo ŕo tam bitny bijachy: romŕŕi mjecz, mohamedanŕŕi teŕŕaŕ, ŕebije ŕŕŕiŕerjow, bronje ŕwėta wójnŕ ŕu tam ŕurowiŕe. A ŕidowŕŕi lud? Ėŕtoŕ ŕo pŕŕi wutupjenju Jeŕuŕalema njemori ani njepali, bu paŕ na ŕŕiŕ pŕŕiŕity, paŕ jaŕo njewolnit pŕečedaty, paŕ jaŕo kóŕŕnik na morjo póŕlaný abo dŕrŕjeŕŕe we dŕiwadle ŕ rubjeŕnyimi ŕwėrjatami wojowacz. Tón ŕbŕŕ bu roŕŕehnatý do wŕŕechŕ tónzow teje ŕemje. Bėchu cŕaŕy, hdy njebė hŕėch, ŕida ŕabicŕ, hdy ŕo ŕidam woŕebje cŕečezka dawŕi naŕkadowachy; hdy ŕo pŕŕičezina ŕhorječze, nuŕy, njepoŕa na ŕidow ŕuwaŕŕe. A hdy ŕu ŕo ŕidŕi we wójnje ŕhėtro wobohaczili a naŕŕy lud wuŕŕzali a do tradanija ŕtorčzili, dŕa ŕu tola runje nėŕk ŕaŕo hidŕeni pola wŕŕiŕŕich ludow, a praŕŕa ŕo jenoŕ, hdy jich ŕaŕo nowa cŕwila pŕŕečezhanija potŕječhi. Wŕŕo boŕe ŕhoŕtanje: „Ėlaj, waŕŕy dom budŕe wam puŕty woŕtajeny.“

Šŕurowe ŕhoŕtanje Jeŕuŕalema. Šŕmy jo ŕebi nadrobne roŕpominali. Ėehodla? Šo njebŕchmny ŕamoprawi ŕo poŕbėhnyli. Ėapóŕŕtoł Ėawoł wuŕnaje: „Tehodla, o cŕlowječze njemóŕeŕŕy ty ŕo ŕamolwicz, ŕŕtoŕ ty ŕy, kotryŕ ŕudŕiŕŕ. Wŕŕetoŕ w cŕim druheho ŕudŕiŕŕ, ŕatamaŕŕ ty ŕo ŕameho, doŕečŕ runje to cŕiniŕŕ, ŕŕtoŕ ŕudŕiŕŕ.“ Drje njeje hiŕche taŕ wulke ŕhoŕtanje Boŕe nad nami kaŕ na Ėŕraelu, ale wulke doŕečŕ wono teŕ je; kaŕke raný je wójna ŕbila wutrobam, cŕečam, ludej, doŕečŕ cŕerŕimny pod jeje hroŕnyimi ičėhŕŕkami. Ėad na nje njemyŕlimny a tola je wŕŕudŕe widŕimny. Šo ŕu Boŕe ŕhoŕtanja nad nami. A hdy je teŕ wjele dobrŕch ŕŕeŕečzanow, dŕa chzemý ŕo tola dŕenŕa kóŕdy jednotliwy ŕtupicŕ pod warnowane a ŕhoŕtane Ɣłowo teho Ėnjeŕa a jeho pŕtačŕ w poŕuče a wėrje. Hiŕche wŕŕaŕ chze Wóh hnadny bŕcŕ, kaŕ wón ŕlubi Ėŕraleej.

Jeŕuŕ praji: „Šawėŕe, ja praju wam, wy mje njebudŕečze widŕecŕ, hacŕ cŕaŕ pŕŕińdŕe, ŕo wy prajicŕ budŕečze: „Šhwaleny budŕ tón, tiŕ pŕińdŕe w njenje teho Ėnjeŕa.“ Š tym je wuprajene, ŕo ŕo ŕidŕi junu ŕ Jeŕuŕej pŕŕiwobrocŕa

a w nim, kotrehož běchu jich wótzoyo saczišnyli, hwojeho Sbožnita spósnaja. Jednotliwi Židzi wschať džeržachu ho k Jesušeji hižom tehdy, jako wón hiščeje widomny po semi khodzjesche. Myšlmy na Nikodemuža, kotryž pschińdže w nozy k Jesušeji, so by s nim řečal wo wobnowjenju psches hwojateho Ducha; a na Jojefa s Arimathije, kiž Jesuškowe čžeto do hwojeho noweho rowa položicž da, a na Gamaliela, kiž radži: Je-li so je tón štut tych japoschtowot wot Boha, dha budže wobstacž. Te žony, kiž pod kšchizom pšafaju; cži wučomnizy, kiž sa Jesuša předuja, woni šu teho Sbožnita w nim namakali a wyštali: „Achwaleny budž tón, kiž pschińdže w mjenje teho Anjesa.“ W ludu, kiž šo wot Jesuša wotwobroczi, tola nětotši, kotšiz do njeho wěrjachu. Tak šu w kóždym lětstotku jednotliwi Židzi ho k Jesušeji pschiwobrocžili a šu na jeho mjeno wufšecžicž dali. Tak tež džeržnišchi džerž jednotliwi Židzi teho Sbožnita namakaja. Někotry s nich drje tež dla semškeho wužitka wěru hwojich židowskich wótzow sanjeha, da šo wufšecžicž a sežini šo kšchecžan, drush pať tola dowidža, so wschě te wustawki cžłowěkeho rojoma, kiž běchu farisejšy wunamakali, na cžłowjeka jenož jedyn cžezki šchpruch kladu a jeho ženje sbožowneho cžinicz njemóža, a so jenož ewangeliu wo Khrystužu a wěra do njeho cžłowjeka wobšboža. Šmuto mje je, jako něhdy w Lipsku jako hmedl widžach, tak židowski mšodženz w uniwercizinej zyrkwi hwojatu kšchecženizu dosta a Jesuša sa hwojeho knjeja pschipsna.. To bě tež jene dopjeljenje Jesuškoweho hšubjenja: „Achwaleny budž tón, kiž pschińdže w mjenje teho Anjesa!“ A junu šo žyly Izrael k temu Anjesej pschiwobroczi, kaž Pawol pišche: „Saglepijenje je šo někotrym izraelskim stalo, hacž by ta polnosč tych pohanow nuts šajchla a tak wschitšon Izrael šbožny byl.“

My seželemy mišionarow won k pohanam. My dyrbiny pať tež šphtacž, židow sa Jesuša dobyč. A temu je šo šaložilo towarštwu sa mišionštwu mjes židami a ewangelišazija w hwojathym kraju. Wone šphta we wjetšich městach židow sa Jesuša dobyč, kaž we Wrotšlawju, Lipsku, Šódži a da wošebje w hwojathym kraju ewangeliu předowacž. Wone je 13. oktobra 1898 w Jerusaleme „žyrkej Wumožnika“ pokwječilo a w hwojathym kraju domy sa šyroty, khorownje, kšchecžanšte šchule, domy sa mšodžinu atd. twarišo a psches wschě tele wustawky židow a muhamedanow sa Jesuša dobyšo. Jako šo we wójnje tež našchim mišionarom we hwojathym kraju džeto cžezte a s džela njemóžne cžinjesche, šu domoródní wučerjo hšwěru na jich městnje stali a jich štut dale wjedli. Po wójnje nětk šo wjazy a wjazy židow se wscheho hšwěta we hwojathym kraju hromadži a šajhdli. Našche pschecže a wutrobna proštwu budž, so by jim Boža hnada w Khrystužu a wěra do njeho móst byla k šbožnosčiji. Starajmy šo sa to šobu psches wopor sa mišionštwu mjes židami a psches nutnu modlitwu, dha budžemy šobuštutkowacž na dopjeljenje Jesuškoweho hšubjenja: „Čžadž pschińdže, so wy — židzi — prajicž budžecže: Achwaleny budž tón, kiž pschińdže w mjenje teho Anjesa!“

Kř. w R.

Zyrkej a štat.

Wšchi tych wschelakich wopacžnych nahladach budž tu hiščeje ras na to pokazane, so je sa Šaštku krajny šaton pschijaty, po kotryniž je šaškej krajnej zyrkwi, potajkim ewangeliškim wošadom dowolene a pschewostajene, na dawšowe lěto 1920/21 zyrkwiny dawš tak šbéracž, kaž hacž do 1. haprleje 1920. Šbéracž maja jón gmejnzny dawšišbérarjo, tola tak, so šo tute pijenješ wot kóždeje drugeje kašy džela. Wěž sarjadowanja je tak gmejnskim a zyrkwiny pschewostajecžestwam pschepodata a ma šo cžim přjedy cžim lepje sarjadowacž a wutwjesčž. Škaž wschě druge

kašy, cžezpija tež kašy zyrkwinych wošadom pod něčžišchimi njelubnymi wobšejnosčemi.

Šaška je w tutym pijenješnym sarjadowanju našad porno druhim štatam. Wulkostat, Pruska, Šwürtembergška šu tule wěž hižo sarjadowale, a móže šo prajicž, na špoštojaze waschne. Šaška hiščeje niz! A zyrkwina wschnosč ma se hwojim jednanim w tutej wěžy mjese cžezštom, pschewostajem, šchtož došchodny, duchownych nastupa. Wschitžy šajšojnizy maju došchodny, kotrež šu tuczajnym wudawškam pschiměrene, kaž n. psch. najšchi wučerjo. Šola duchownych to njeje tak! Duž konsistorštwu, so by šo ta wěž šnajmjejšcha nakšwilnje někať sarjadowala, na to pokazže, so šu wschelake wošady w Šaškej, tež we Šušizy, došchodny hwojich duchownych powychowale, a porucžuje, so by šo tak někať tón tež zyrkwinych wošadom njelubny njedostatt šhubil, so je mjes došchodami, t. r. mjes mšdu tych jenotliwych šajšojnikow w jich šrijedžišnje tak nadpadny rošdžel.

Našch kraj a lud šacžywa w tutych dnjach augusta něšchto podobne, kaž w dnjach augusta 1914: Šroša pschewostajem, šchtož mohlo wot ranjškeho šonza na njón pschicž, je jón šajaka. A je tež w tym jeny tak, so, kaž 1914, šo ruske wójška waleja pschecžiwu mjesam Němškeje. Šrascha šo jeno, hacž wone je pschekrocža abo hacž šo špoštoja s tym, so Šolakow šacžerja do šutów a jich šnicža. Šdnyž tute ryncžki pišamy (2. augusta) njehodž šo tole dowidžecž; hdyž tute ryncžki cžitajšy, šnadž škerje. Ššnadž je potom tež roššudžene, hacž s tuteje wójnny nastanje nowa wulka europiška wójna abo hacž šo tuteje šminjemny. Došš naškeho kraja njeby drje pschi tym šošchki byl. Šima tola Němška wošakow a brónjow, haj niz šamo prawu wošakow wutworicž a brónje wudželacž. Šeneje možy by němški lud a s nim našch šerbški mšl, byli to čžyht: modlerškeje možy! Šle wužiwa wón tuteje, tež našch šerbški? Šo to tola by! Šon cžadž, kotryž mamy, je tola lute pominanje, so bychmy wěřili, niz jenož jenotliwi, niz jenož cži štari, ně wschitžy, žyly lud, a šo modlili! A šon cžadž, kiž pschikhadža, to mjenje njebudže! Šchtož bě hiščeje pschewostajem 2 lětomaj žyly njemóžne a njesnate, to nětk tež najšchi Šerbjo šobu cžinija, kaž by rješt, so to hinať njendže, a so to njeje ženje hinať bylo, mjenujžy šo šo šobota a ta nóz k njedželi sežini sa cžadž rejow, balow, wješelenjow, — a so potom njedželu dopošdnja wutroba tajškeho sa nutrnosč a Šožu šlužbu ničšo wufšchna njeje, njetrjeba šo hšakle prajicž. Tak wotšwječujja tež Šerbjo šobu Šoži džerž, tječžu kašš Šožu! A tež to přjedy w Šerbach njesnate waschno, šobotu šwašy abo pschecžišna hšwecžicž, njeje w hwojim s najnutšknishim daloko wot teho! Šowotarštwu — niz nowe waschne! — ma šwjetšcha pschawišš a pschilěp njedobrego, to štare dobre kažazeho. A tu šo kašy to dobre niz jeno, ně to najšlepšche našche, to šbože našcheje dušche, to woprawdžite šbože, kotrež šbožownych cžinicz móže, šamo tež w tutym tajkim cžadžu! — —

Šajki je notny wulkostatny šejm (Reichstag) po wěřtwušnacžu hwojich šapóškanzow. Šeltož je dotal šnate, pschilicža šo 175 šapóškanzow k ewangeliškej wěřje; mjes tutymi je jedyn baptista a jedyn hšwobodnozyrkwinski. Šuczki 175 pschikšuscheja wschěm štronam šejma, jenož niz tymaj štronomaj njewotwišnych šozialdemokratow a zentruma; na šozialdemokratiskej štronje namakajšy jich 17, na baherškej ludowej štronje jeneho. Še šatolškej zyrkwi škuscheja po šapišku 105, mjes nimi žyly zentrum; mjes šozialdemokratami šu 5 a jedyn štarokatolik a jedyn němškatolik. Šidowskeho wěřtwušnacža čžjeja 5 byč. 133 šu šo šapikali jako diššidentoj a tajžy kiž šu hšwobodneje nabožiny, bjes nabožiny, bjes wěřtwušnacža; wschitžy pschikšuscheja tym 3 šozialistiskim štronam, šozialdemokratam, njewotwišnyh a šommunistam; jedyn šo šapiške jako njekšchěny a jedyn jako

atheista. Niczo wo hwojim wěrywufnaczu njeprichachu jich 33 stawow wulkostatneho hejma — Prashesch ho: czechodla tež to to niz? —

Džowfa.

С „Luzijskich wobrasow“ Abolisa Černeho.

Wlecžite sežiny wjeczornych hmerkow kradnu ho pomalku ale wěsće do wulkeje pichisemsteje stwy. Poslednja hčoncžna pruha trjehi se hwojim blyshczjom na njewobrotny, skoro straschny wobras Anježny Marje i Jesuh-džeczatkow, wulkej rospulenej wócžny džeczatka blyshczitej ho posledni krócž i polneho woblicža wobrasa w hčoncžnym hčiwětle — a schere jashki czechnjechu ho wot kutow k woknam po njerunym schpuowanju, po zhlým pschestrěnje njehesche ho pomalku cžemna mlha ishowana hacž dotal ja wulkimi selenymi kachlemi. Za postupowasche wěsće po jstwie: sawali najprjedy durje do kžěže, potom wulku polzu i wustawku pižanych molowaných schflow a talerjow, položi ho i wulkej plachtu na lawku pschi seženje hacž k blidej w kucze pola wokna, potom jako cžmowa nročel sakry wulku martru Božu nad tutym blidom, potom wustocži i khroblym skokom i wokna na matu jahrodku a (njemějo ani tu bheža) se hčwobodnej krocželu pichěruny ho na nawješ, hdžez na kotry a druhich cžornych twarjenjow cžakafche....

W zhljej jstwie knježachu hižo wjeczorne hmerki, ale dvě wožobje, muž a žona, hčezazej na kromje kžža sa njewyhokej drjewjanej pschepažku, njeidaschtej ho teho kčžbowacž. Potrocžite hmerki njedowola nam pohladacž do jeju woblicža abo hebi jeju postawje wobhladacž. Ženož w ruzy wožobjy bliško wokna hčezazeje, muža, běli ho hiščeže dosčž jashnje kopjeno papjery. Hłowa nad nim sklonjena jako pschi kčžblitwym cžitanju — žonina hłowa pak naklonjena k mužowej jako k napjatemu poškuchanju. Ale muž njeczita a žona njepošlucha — po prawym muž cžita w duchu a žona w duchu pošlucha....

„A tak so to pišche? Sdy pschindže?“ woprascha ho žoniny hčobž.

„Nó njedželu, tutu njedželu.“

„Aha wěm... A potwjeđa, so chze naju sažo widžecž?“

„Haj.“

„A potom niz wjazh?“

„Niz wjazh — jenož jóntrócž....“

„Jóntrócž jenož, Wascha idalena džotwka, tak?“

„Tak.“ —

Sažo cžicho. Sestarijena (to bēšche po hčobu a tehodla, dokelž mēšesche doroscženu džowku —) pschewjedže hebi tak wošpjet na myšl krotki drobny wobžab lista, kiž bēšche pošok psched hamym wjeczorum pschinješl. Starik drje list na wšhitke strony swobrocžesche a staruščta nad nim wjele krotčž hčwoju schēru hčowu krawasche, hacž blyshčtej jón wotežinikoj. — Wonej dostaschtaj list! Pschinješl bē jón listynoschē, kiž bēšche ho telko lēt jeju twarjenja sminyš, hdžž pschidželene Prēcžowšte pošty rošnoschowasche. Wonej ani žaneho lista njedocžakafschtej — temu je hižo dawno, so dostawaschtaj lubošne dopišy wot hčwojeje džowki. Dopišy buchū potom rēdke a krotke a wolkōdnychū, hacž skōncžnje pichēstachū khodžicž. Hižo wot pjecž lēt njebēšchtaj žaneho lista dostaloj a w pošlednjeje dobje ani njewocžakafčoj. Nētko bēšche starik nad njewocžakafčym listom we hčubokim samyšljenju....

С bliska a i daloka.

Hłowna konferenza hčerbiskich ewangelskich duchownych sabērasche ho 22. julija naležnje i dalšchimi hčerbiskimi prashenjemi, wožebje i namjetami „Lubijskeje pobocžneje hčerbiskeje konfe-

renzy“ (Buležy, Stelizy, Rožacžizy.) Nacšif noweho sarjadowanja zhrčwinych wožadow naspomni tež „swjast wožadow“ (Gemeindeverband). Tajki ma ho, kaž bu hižo hčwojatti namjetowane, ja najsche hčerbsto-nēmške abo nēmšto-hčerbste wožady na kōždy pad wutworicž; jeho nadawki budža wšchelatore a wobšchērne, a kaž budže tež pjenježnych hčredkow trēbne. Wobmješowacž ho jeho džēlo nētcole hiščeže njechodži, dokelž njeje snate, telko wot tch wšchelatich nadawkow, n. psch. hčerbisku agendu, spēwaršta krajna zhrčej pichewojmje. Po wobšchērneje rošmoštwje ho konferenza ja tute namjety wupraji. Pschichodna konferenza, kotraž ma ho do sešdženja synody swolacž, mēla nadrobnišcho hiščeže wo tym jednacž. So by ho Nēmžam wjazh skladnosčje pošticžilo, Sserbow sešnacž, ho namjetuje, so mēle ho hčerbste špišy hiščeže wjazh nēmškim wustawam a bibliotekam pschepodawacž. A so bycho Sserbjo bōle hčlowjanške narody a Ssklowjanštwō sešnali, ho namjetuje, so by kōždy hčerbški schčudenta na universiče hčlowjanške kollegi wophtowal, tež na ewangelsku fakultu w Prashy ho nješmē sabycž. Wožebje pak je nusne a wažne, so wucžomžy wšchēch Budyšchskich schulow hčerbste hodžiny, kotrež ma k. sarač Mjerwa na gymnasiju, tež wophtali. Škorži ho, so ho to nještawa. Tu je pschewschēm winowatosčž starschich, so hčwojich hčynow a tež džowki kucze k temu nusuja a ho wo to postaraju, so tute hodžiny porjadnje wophtuja. Sewal bywa pschichod Sserbowštwō niz jashnišchi ale cžēmnišchi, hdžž cži, kiž jemu mēšchēžanštu schulu wophtuja, chzeja sabycž hčerbšku rēcž a tež hčerbšku narodnosčž. Nawopak pak je sažo nusne a trēbne, so Sserbjo wophtuja wšche schule, wožebje tež so na duchownštwō studuja, — hewal pschindže cžak, w kotrymž hčerbšy duchowni pobrachuja. Wo pacžerškej wucžbje a w džēcžikemšchenjadž bē potom rēcž; wobej stej nētcole wožebje wažnej a so matej ho wobej porjadnje džeržecž a runje tak wot džēcži wophtowacž, w tym bēchu wšchitzy psches jene. — Na kōnzu porēcžakn. sarač Urban wo wudacžy hčerbškeho Homera. —

Do Lupoje pschepošy na hčerbškej konferenzy kn. sarač Mrōsaf duchownych a wožady na hčwojedēn smutškeho mišionštwō. Tutōn ho tam 12. septembra, 15. njedželu po hčwoj. Troj. hčwojecž, a to prēduje 1/3 hodž. hčerbški kn. sarač Mjerwa a w 4 hodž. nēmški kn. duch Seber. Wēž a džēlo smutškeho mišionštwō je nētcole to, schčtož je naschemu ludēj hčobu najnusnišche, duž, so bychmy jo nadrobnišcho sešnali a noweje lubošče ja njo nabhli, hotujmy ho pschezo na tutōn hčwojedēn.

„Bomhaj Bōh“ placž nēt, kaž i kopjenka hameho wucžitajch, na tute schčwōrcžlētō 1 hr. 50 pj. Sdyž hebi hiščeže ras, luby hčerbški cžitarjo a luba hčerbška cžitarčka, rospomnišch to, schčtož tždženja wo tym tu stejesch, njebudžesch ho džiwacž ale ho wjekelicž na tym, so mōžesch hčwoje njedželške kopjenko w dotalnym wobžahu a na dobrej papjeri hiščeže ja tutōn pjenēš cžitacž, hdžž je hewal wšcho 6 haj 10 a wjaz krotčž drōžsche. Duž sežin pak hebi tež sa hčwoj nadawč, so by wono hiščeže wjaz cžitarjow a cžitarčkow mēlo, niz redaktora a wudawarjow dla, ale Sserbowštwō dla; tuto i tym nēšchto dobudže, cži tamni wšchitzy niz ale — na wopak!

Вистованье.

Anježa duchowni ho naležnje prošča, so bychu hčwoje pschinoschki kōždy ras najpošdžišcho tak sapōškali, so hu wone wutoru prjedy w cžišchēžerini. Dokelž ho nēt wjazh i dopišnizu njedopomina, ho prošy, so bychu wšchitzy hebi hčwoje njedžele wožebje i nowa spomjattowali. Redaktor.

Cžišchēž a naklad Ssmolerjež knhicžišchēžernje a knihacnje, šap. družštwō i wobmj. ruč., w Sserbškim domje w Budyšchinje.